

B A S I N B Ü L T E N İ

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, Senato Seçimi münasebeti ile açış konuşmasını, bu gün İstanbul'da İl ve İlçe Yöneticileri önünde yapmıştır.

Aybar Konuşmasına başlamadan önce dinleyicileri Atatürk'ün Milli Kurtuluş Savaşında şehit düşenlerin hatıraları için saygı duruşuna davet etmiştir. Aybar konuşmasına 1919 yılları ile bugünkü Türkiyeyi karşılaştırarak başlamış, Milli Kurtuluş savaşımızın tarihi ve felsefi anlamını belirttikten sonra toprak ağalarının, yabancı sermayenin ve ona aracılık eden çevrelerin gittikçe artan zararlı ekonomik ve politik nüfuzları kırılmadığı için, tekrar bağımlı bir devlet durumuna geldiğimizi belirterek sözlerine şöyle devam etmiştir :

20 yıla yakın uzun bir zamandan beri Türkiye'de bir yabancı devletin, Amerikanın geniş yetkilerle sivil ve askeri heyetleri, kumandanlıkları, ve 20,000 kişiyi aşan silahlı kuvvetleri bulunuyor. Türkiye'de Türk Hükümetinin deneti altında olmayan Amerikan askeri üsleri, radar şebekeleri ve tesisleri kurulmuştur. Hemem her bakanlıkta Amerikalı (uzmanlar) vardır. Bunların C.I.A.'ya, yani Amerikan gizli istihbarat teşkilatına bağlı olduklarını tahmin etmek için kahin olmaya lüzüm yoktur. Bunlardan bir kısmı da (barış gönüllüleri) adı altında tâ köylerimiz kadar yayılmışlardır. Yurdumuzdaki Amerikalılara yargı, gümrük, posta ve TRT konularında muafiyetler tanınmıştır. Bunlar milli bağımsızlığımızla, egemenlik haklarımızla bağdaşmayan durumlardır. Bu imtiyazların karşılıklı fedakarlıklar olduğu da ileri sürülemez. Çünkü Türkiyenin Amerika'da kumandanlıklar, üsler kurması ve silahlı birlikler bulundurması söz konusu değildir. Bütün bunlar yirmi yıldır güdülen taviz karşılığında borç alma politikasının kötü sonuçlarıdır. Bir yabancı devlete böylesine imtiyazlar verilmiş olması, hiç bir şekilde mazur gösterilemez. Amerikalıların bizi Sovyet Rusya'ya karşı korumak için bulduklarını söyleyenlere cevap vermek isterim. Bağımsızlıktan hiç kimseye karşı fedakarlıklarda bulunulamaz. Bağımsızlığımızı topraklarımızı ileride Sovyetlerden gelecek bir tehlikeye karşı korumak için Amerikalılara bağımsızlığımız ve egemenlik haklarımızla asla bağdaşmayan tavizlerin şimdiden verilmiş olmasını asla kabul edemeyiz. Egemenlik haklarımıza Rusun saygısızlık göstermesi ile, Amerikanın saygısızlık göstermesi arasında zerrece fark yoktur. Biz milli savunmamızı kendi gücümüzle sağlamak zorundayız. Atatürk'ün bize miras bıraktığı politika budur. Her Bayramda Atatürk'e övgüler yağdırırlara bunu kesin bir dille hatırlatırız. Bize kim saldırırsa saldırırsın, saldırganın gücü ne olursa olsun, biz bir kerre daha milli kurtuluş savaşı vererek, bir kerre daha ve bu sefer kesin zafere ulaşmağa azımlıyız. Düşünelim: Amerika'ya tanın imtiyazlar yirmi yıla yakın bir zamandan beri devam ediyor. Bir yabancı devletin silahlı kuvvetleri, müttefik olarak ancak savaşta ve herhalde bu olağan üstü

durumun süresini aşmamak üzere yurt topraklarında bulunabilirler. Bu misafirlik barış zamanında ve yirmi yıla yaklaşan bir süre devam ederse, artık asıl tehlike bu (müttefikten) gelir."

Aybar daha sonra Türk Amerikan ilişkilerinin dünyanın genel durumu içinde değerlendirilmesini gerektiğini söylemiş, Türkiyenin Amerikan emperyalizminin çıkarlarına alet edilemeyeceğini belirtmiş bir ikinci milli kurtuluş mücadelesi vermekte olduğumuzu ifade ederek bu konudaki sözlerini şöyle bağlamıştır :

"Kıbrıs buhranında Amerikanın tutumu, halkımızın gerçekleri görmesine bir hayli yardım etmiştir. Halkımız Amerikanın bir yardım meleği olmadığını anlamaya başlamıştır. Böylece ikinci Milli Kurtuluş Hareketi yurd ölçüsünde güçlenmek olanakları bulmuştur. Vatandaşlarımızı uyarmayı bir vatan borcu biliyorum. Amerika yurdumuza kolay girdi. Yardım maskesinin aldatıcı perdesi arkasına gizlenerek yerleşti yurdumuza. Fakat gidişi gelişi gibi kolay olmayacaktır. Çünkü bir kerre ekonomik kalkınma savaşında halkı seferber edecek nitelikte olmayan hükümetler, Amerikan yardımlarından, ve borçlanmaktan vazgeçemeyeceklerdir. Bu durum devam ettikçe de Amerika ile ilişkilerimizi eşitlik ve karşılıklı saygı esasları dairesinde yeniden düzenlemek mümkün olmayacaktır. Beri yandan borç ve yardım politikasından çıkar sağlayan özel teşebbüs çevreleri de hükümetleri olumsuz şekilde etkilemektedirler. Bu engellerden başka, bizzat Amerikanın da Türkiye'den çıkmamak için elindeki her çareye başvuracağını hatırdan çıkarmamalıyız. Başka ülkelerde olanların bizde de olmasının kuvvetli bir ihtimal bulunduğu her zaman düşünülmelidir. Ve tetbirlerimiz bu ihtimale göre alınmalıdır. Bundan dolayı irtica hareketleri ve zorba metotlara başvuran derneklerin faaliyetleri titizlikle izlenmelidir. Yurt dışından beslendiği söylenen nurculuk akımının, yurt ölçüsünde hızla yayılıp örgütlenmesi çok ciddi bir tehlike olarak mütallea edilmelidir. Bu ters gelişmenin vicdan ve din hürriyetinin teminat altında bulunduğu gerekçesi ile A.P. iktidarınca korunduğu bilinen bir gerçektir. Bunun gibi yine A.P. iktidarının komünizmle mücadele bahanesi ile bir takım anayasa dışı derneklere devlet hazinesinden yardım ettiği de malumdur. Bütün bunları bazı A.P.li yöneticilerin Amerikan iş çevreleri ile içli dışlı oldukları gerçeği ile değerlendirdiğimiz takdirde, tehlikelerin hangi doğrultudan ve ne biçim olarak geldiğini anlamak kolaylaşır. Tehlikeyi teşhiste hataya düşmemeliyiz. Pek çok kimse irtica hareketlerini kendi içinde mütallea etmektedir. İrtica hareketlerini emperyalizmin bir yan kuvveti ve müttefiki olarak görmek ve değerlendirmek lazımdır. Aksi takdirde mücadele başarısız olur. "

Aybar, bundan sonra demokrasiyi yerleştirme ve ekonomik kalkınma davalarımızın tam bağımsız bir devlet niteliği kazanmamıza bağlı olduğunu, çünkü aksi takdirde toprak ağalarının ve aracı sermaye çevrelerinin zararlı nüfuzlarını kıracak köklü dönüşümlerin yapılamayacağını, nâtekim anayasamızın emrettiği Toprak Reformu, Vergi Reformu gibi reformların hala yapılmadığını anlatarak sözü A.P. İktidarının anayasa sınırı gerisinde bulduğu politikasına getirmiştir. Aybar konuşmasına şöyle devam etmiştir :

"Türkiye İşçi Partisi'nin aylarca evvel koymuş olduğu teşhisi artık bugün sağduyu sahibi herkes kabul etmektedir. Büyük Mecliste rahat bir çoğunluğa sahip olduğu halde Meclisi çalışamaz hale getiren A.P. iktidarınının 27 Mayıs Anayasasını değiştirmek ve muhalefeti şekli bir varlık haline getirmek kararı ile hareket ettiği ortaya çıkmıştır. A.P. özellikle Sosyalizmi ezmek, Türkiye İşçi Partisi'ni saf dışı etmek hayali peşin - dedi r. Gerçekten hiç gereği yokken A.P. iktidarınının bugünkü seçim Kanununu değiştirmeye kalkmış olmasını başka türlü açıklamak ve yorumlamak mümkün değildir. A.P. tek başına hükümet kuracak bir güçle Meclise gelmişti r. 5 Muhalefet partisi birlikte hareket etseler bile, A.P. yine çoğunluğu elinde tutmaktadır. Bugünkü seçim Kanunu ile bir partinin tek başına iktidara gelebileceği hakkındaki A.P. iddiaları doğru çıkmamıştır. A.P. tek başına hükümet kurmuştur. Fakat seçim bildirisinde halka vadettiği işlerden hiçbirini ele alamamış, bütün gücünü seçim Kanununu değiştirmek yolunda harcamıştır. Çünkü bunda başarıya ulaşsa A.P. seçimleri yenileyerek Meclise Anayasayı değiştirmek için gerekli çoğunlukla gelmeyi umuyordu. 10 Ekim seçimlerinde A.P., oyların % 53 ünü almış ve Meclisteki sandalyelerin % 53 üne sahip olmuştu. Yani aldığı oy oranında millet vekili çıkarmıştı. Öteki partiler de, aldıkları oy oranında millet vekili çıkarmışlardı. Oysa A.P. nin Meclistem geçirmek istediği seçim kanununa göre, aldığı % 53 oranındaki oya karşılık % 64 oranında millet vekili çıkaracaktı. Yani hak ettiğinden % 11 fazla Millet vekili ele geçirecekti, yani hak edilmemiş 50 millet vekilliği. Buna Senato Seçimlerinde fazladan kazanacağı Senatörler de eklenecek olursa, A.P. nin böylece Anayasasının değiştirilmesi için aranan çoğunluğu elde edeceği anlaşılır. Gürültü bunun üzerine kopmuştur. Muhalefet partileri, A.P. nin rejime kasteten bu teşebbüsünün karşısına çıkmışlar ve Seçim Kanununu geçirtmemişlerdir. A.P. nin seçim Kanununu değiştirme teşebbüsünün haksız ve rejime kasteden bir iş olduğunun iyice anlaşılmasını isterim.

Bildiği gibi Anayasamız, başta toprak reformu olarak bir takım köklü reformların yapılmasını emretmektedir. Anayasamız, Millî ekonomide, halk yararına işleyen Kamu sektörünün ağır bastığı planlı bir karma ekonomi öngörmektedir. Anayasamız, emekçi halkın korunmasını istemektedir. Anayasamız herkesten gücüne göre vergi alınması esasını koymaktadır. Anayasamız düşünce, bilim ve sanat hürriyetlerinin özüne kanunla bile dokunulamayacağını ilan etmekte, her türlü dikta rejimini, dinin politikaya alet edilmesini ve devrimciliğe karşı çıkılmasını yasaklamaktadır. Anayasamız bu nitelikleri ile (sol) bir Anayasadır. Ve genel çizgileri ile Sosyalizme açık bir belgedir. Oysa A.P. bütün bu sayılanların tam tersi dir. Bundan dolayıdır ki, sayın başbakan Anayasasının çiğnenemeyeceğini iddia etmektedir. Çiğnenemeyecek bir Anayasaya, aslında uyulması da söz konusu olamaz. Ama onların asıl istedikleri bu çiğnenemeyecek Anayasayı büsbütün ortadan kaldırmaktır. Çünkü çiğnenemeyeceği için bir yana itili veren Anayasa, ne de olsa yürürlüktedir ve muhalefet, özellikle Türkiye İşçi Partisi Muhalefeti, Anayasayı her vesile ile iktidarın karşısına çıkarmaktadır. Ve Anayasa çiğnenemez dense de; Anayasayı çiğnemenin hesabı sorulacağı endişesi yatmaktadır içlerinde. Bundan dolayıdır ki, A.P. iktidarı her ne pahasına olursa olsun; Anayasayı değiştirebilir, 27 Mayıs öncesine dönmek hevesine kapılmıştır."

Aybar konuşmasına devamla, toplum hayatının ancak karşılıklı güvenle yürüyebileceğini, oysa Meclisin gece yarısı basılması olayından sonra siyasî partilerin, derneklerin ve kişiler olarak vatandaşların kendilerini güven içinde duymadıklarını söylemiş: "Güvenliği sağlamakla ödevli bir bakan büyük Meclisin dokunulmazlığını, siyasî partilerin meclis içi dokunulmazlıklarını hiçe sayacak kadar pervasız hareket etme cüretini kendinde bulur. Hükümet de, böyle bir bakana korumak basiretsizliğini gösterirse, hükümet kendi kendisi ile çelişkiye düşmüş, kendi kendisini inkar etmiş olur. Çünkü, hükümet kavramının içinde Kanuna saygı fikri vardır. Hukuka, Kanuna saygılı olmak, hükümet olmanın temel şartıdır. Meclis baskınından sonra Demirel hükümeti, hükümet olma niteliğini büsbütün kaybetmiştir." demiştir. Aybar bu konuda görüşlerini açıklamaya devamla şunları söylemiştir:

"Vatandaşlarla hükümet arasında asgari bir mutabakatın bulunması şarttır. Her vatandaş, hükümetin kendisi aleyhinde tertipler peşinde olmayacağından emin bulunmalıdır. Vatandaş, yürürlükteki Kanunlara hükümetin saygılı olduğunu bilmelidir. Bugün artık bu güveni taşımıyoruz. Daha Meclisin aranması olayından önce, A.P. iktidarının Kanun saygısı taşımadığı ortaya çıkmıştır. A.P. nin partizan bir idare kurmak niyetinde olduğu anlaşılmıştır. Danıştay kararlarına saygısızlık göstermesinden ve Adalet Bakanının Meclis kürsüsünden mahkeme kararlarını uygulayıp, uygulamamada serbest olduğunu söyleyecek kadar ileri gitmesinden sonra, A.P. iktidarının Meclisteki çoğunluğuna dayanarak, demokratik kural ve kuruluşları hiçe sayma eğiliminde bulunduğu, artık apaçık görülmeye başlamıştır. Meclisin gece yarısı aranması olayı Demirel hükümetini gayri meşrû bir iktidar durumuna düşürmüştü ve toplumumuzda, vatandaşlar arasında güven duygusunu yok etmiştir. Senato seçimlerine böyle bir içişleri bakanı ve böyle bir Hükümetle gidiyoruz. Bu şartlar altında seçim güvenliğinden söz etmek acı bir şaka olmaktan öte bir değer taşımayacaktır. Şimdiden A.P.li komandoların seçim toplantılarının huzurunu bozduklarını, hatiplere sözle ve fiilen saldırdıklarını görüyoruz.

" Bu kanunsuzluklara emniyet kuvvetlerinin seyirci kaldıklarını görüyoruz. Meclis bastırılan bir İçişleri Bakanının emrindeki Emniyet Kuvvetlerinden başka türlü bir davranış beklemek belki fazla iyimserlik olur. Biz buradan hükümete anayasayı ve anayasa'da yazılı olan haklarımızı çiğnetmeyeceğimizi resmen ve kesinlikle bildiririz. Sayın Sükanın Emniyet Kuvvetleri, seçim güvenliğini bozan kaba kuvvet gösterilerine seyirci kalarak bizi meşru müdafaa durumunda bırakırlarsa, haklarımızı bizzat koruyacağımızı ve bundan doğacak sorumluluğun Bakana ve Hükümete ait olacağını hiç bir terredüde mahal bırakmayacak şekilde kesinlikle belirtmek isteriz. Türkiye'de demokrasiyi bir kerre daha oyuna getirmeyeceğiz. Anayasaya başta hükümetin saygılı olmasını istiyoruz ve bunu mutlaka sağlayacağız. Çünkü Türkiyenin güzel günlere gitmesi büyük ölçüde buna bağlıdır."

Daha sonra Aybar, A.P. iktidarının hiç bir memleket sorununu çözecek nitelikte olmadığını belirterek konuşmasına şöyle devam etti :

" Emekçi yoksul halkımıza türlü vaadlerde bulunarak işbaşına gelen A.P., sekiz aylık iktidarında yoksul halk yararına tek bir kanun çıkarmamış, halktan yana tek bir iş görmemiş. Hiçbir memleket sorununu esaslı şekilde ele almamıştır. Bu sadece A.P. İktidarının yetersiz ve yeteneksiz oluşundan ileri gelmiyor. Gerçi yetersiz ve yeteneksiz olmasına, A.P. yöneticileri gerçekten yetersiz ve yeteneksizdirler. Böyle bir ekibin işbaşında bulunması Türkiyemizin varlığı ve istikbalı bakımından bizi son derece ağır ve tehlikeli ihtimallerle karşı karşıya bırakmaktadır. Yalnız kuvvete itibar eden ve bu kuvveti değerlendirmek için, hiçbir manevi sınır tanımadan hareket etmeyi alışkanlık haline getirmiş görünen A.P. yöneticileri, üstelik çağımızda başarılı bir devlet yönetimi için şart olan bilgi yeteneklerine de tamamen sahip görünmemektedirler. Hiç şüphe yok ki, A.P. İktidarı dünyada çatışan ve gelişen kuvvetlerin çatışma nedenlerini ve gelişme doğrultularını, genel çizgileri ile olsun, kavramaktan acizdir. Yurt sorunlarını da ayrıntıları ile derinlemesine görececek durumda değildir. Sorumlularının her demeci korkunç boğluklar ortaya koymaktadır. Ama A.P.'nin bu aczını sadece yöneticilerinin yetersiz ve yeteneksizliklerine yüklemek doğru olmaz. Gerçi izafi bir açıdan A.P. kadroları yetersiz ve yeteneksizdir, ancak memleket sorunlarını çözüme götürememe şeklinde beliren bu yetersizlikler bundan önceki iktidarlarda da görülmüştür. Yönetici kadrolarda genel olarak beliren bu kronik, aciz aslında hakim sınıflarımızın artık tarihi görevlerini tamamlamış olduklarının delilidir. Toprak ağaları, yabancıya aracılık eden çevrelerle, kasaba eşrafı ve bunlarla çıkar beraberliği içinde bulunanlar, ekonomik güç bakımından, bilgi ve kültür bakımından çağımız düzeyinden çok gerilerde kalmışlardır. Türkiyemizi yönetmek olanak ve yeteneklerini kaybetmişlerdir. Bu acizlerini üstelik kendileri de bilmektedirler. Bundan dolayıdır ki, herşeyin açıkça tartışıldığı demokrasi düzenine bir türlü saygı gösterememektedirler. A.P. iktidarının Mecliste rahat bir çoğunluğa sahip olduğu halde anayasaya saygı göstermemesi ve muhalefet karşısında bunca hırçınlaşması, kaba kuvvete başvurması hep acizlerini bizzat kendilerinin bilmesinden ötürüdür. Türkiyemiz sosyal anlamda bir iktidar değişikliğinin doğum sancılarını çekiyor. Gerçekten bugünkü politik kadroların ve bunları destekleyen hakim çevrelerin acze düştüklerini emekçi halkımız gittikçe berraklaşan bir bilinçle kavramaya başlamıştır. A.P.'ye oy veren vatandaşlarımız bile A.P. iktidarının dertlerinden hiçbirine

gare bulamayacağını bilmektedir. "

Aybar daha sonra Meclis çalışmalarını ele alarak son buhranın nedenleri ışığında Türkiye İşçi Partisinin tutumunu açıklamış ve bu Partinin belli başlı yurt sorunlarına getirdiği çözümleri anlatarak sözlerini şöyle bağlamıştır:

"Türkiyenin kurtuluşunu uyanmakta ve bilinçlenmekte olan emekçi halkımız sağlayacaktır. Türkiyemizi uyanan emekçilerin azim ve kararı kurtaracaktır. Atatürkçülüğün 1966 yılındaki anlamı, Türk Sosyalizmidir. Türk Sosyalizmi, bilim ışığında Mamleket gerçeklerideğerlendirerek hergün parça parça kurulmaktadır. Bizim Sosyalizmimiz bir ithal malı değildir. Bizim Sosyalizmimiz aşağıdan yukarı halkçı ve demokratik bir sosyalizmdir. Çünkü biz sosyalizmi sadece bir teknik olarak anlamayız. Milli ekonomide temel taşı durumunda olan belli başlı üretim araçlarının gerektiğinde kamulaştırılması sömürü düzenine son vermek ve insanı tam özgürlüğe kavuşturarak mutlu kılmak içindir. Yani Sosyalizmin teknikle ilgili olan tarafı vasıtaadır. Gaye insandır. İnsanı mutlu kılmaktır. Bizim sosyalizmimiz, bundan dolayı demokrasiye içtenlikle bağlıdır. Halka karşı sosyalizm olmaz. Sosyalizm halkla beraber olur. Bizim Sosyalizmimiz geri kalmış bir ülke olan Türkiyemizin Sosyalizmidir. Bundan dolayı da kıskançlıkla istiklalcıdır. Anayurt topraklarını ve egemenlik haklarımızı ancak biz Sosyalistler en derin anlamı ile anlar ve savunuruz. Türk Sosyalizmi Türkiye'de hiçbir yabancı devletin müzeshahibi olmasına göz yummaz. "

Bu arada Türkiye İşçi Partisinin Meclisteki çalışmalarına da değinen Aybar, bir avuç işçi milletvekilinin Meclisin fırtınalı günleri sırasında emekçi halkı yağıntısı ile doğrudan doğruya ilgili 14 kanun teklifi hazırlayıp Meclis Başkanlığına verdiklerini de belirterek, önümüzdeki Senato Seçimlerinin önemi üzerinde durmuş ve bu konuda şunları söylemiştir :

" Önümüzdeki Senato Seçimleri 10 Ekim'den bu yana saflarımızın ne oranda çoğaldığını rakam rakam ortaya koyacaktır. Birbirimizi sayarak sevmek ve övülmek fırsatını bulacağız. Önümüzdeki Senato Seçimleri, Türkiye'de İkinci Milli Kurtuluş Mücadelesinin ne ölçüde güç kazandığını da gösterecektir. Üstelik Senato Seçimleri A.P. İktidarı için bir ihtar mahiyeti de taşıyabilir. Fakat biz buna fazla önem vermiyoruz. Çünkü ergeç bugün A.P. ye oy veren vatandaşın uyanacağını biliyoruz. Güzel günler bizindir. Emekçi Halkımızdır."